

ВРЕМЕННИ ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА

---

26 април 2016г.

До

Г-н Росен Плевнелиев

Президент на Република България

Уважаеми г-н Президент,

На 22 април тази година, Народното събрание прие поправка на Изборния кодекс, с която по същество ограничи гласуването на национални избори до територията на страната, като забрани откриването на избирателни секции зад граница извън дипломатическите и консулски представителства. Така, за пръв път откакто се провеждат свободни избори в близката българска история, огромното мнозинство от над 1,5 млн. български граждани, живеещи извън страната, се оказаха брутално лишени от най-важното им политическо право - изборното.

Българската Конституция в чл. 10 прогласява общото, равно и пряко избирателно право, а в чл. 26 ал.1 посочва, че българските граждани, където и да се намират, имат всички права и задължения по тази Конституция. В далечната 1990г. конституционният законодател е показал визионерска далновидност и модерност – България далеч не е само една територия. Днес, в началото на 21 век, в глобалния и свързан свят, в който живеем, българската нация е там, където има български граждани.

Нито една политическа сила през последните 25 години не посмя да посегне на тези конституционни права, на тази политическа и житейска реалност !

При приемането на тази „поправка“ в пленарна зала, станахме свидетели на срамна реторика, манипулации и политическа низост, рядко срещани в парламентарната ни история. Депутати и парламентарни групи, които преди броени дни бяха вносители на промени разширяващи изборните права на българските граждани извън страната, за една нощ се отрекоха от собствените си текстове. Без да им трепне ръката, те заличиха години битки и постижения в утвърждаването на избирателното право на българските граждани извън страната, както и положителната изборна история и практика от последните две години.

Битката на българските граждани извън страната за реални политически права през последните години, доведе до една оптимална уредба на изборния процес зад граница, гарантираща в максимална степен както упражняването на изборното право, така и спазването на нормите за честен и прозрачен изборен процес във всички избирателни секции извън страната.

Благодарение на разпоредбите на Изборния кодекс от 2014г., насърчаващи откриването на избирателни секции извън страната, както и на активността на българските граждани зад граница, на парламентарни избори 2014г. бяха постигнати исторически високи нива на избирателна активност в страните от Европа и Северна

Америка. Там изборната активност пряко зависи от разположението и броя на изборните секции.

През 2014г. извън страната гласуваха общо 144 990 български граждани в 428 изборни секции, които добре отразяват гражданската активност и географското разпределение на нашите сънародници. Това е повече отколкото гласувалите в 22 от общо 31 избирателни района в страната, взети поотделно. От тях над 82 000 гласуваха в страните от Западна Европа и Северна Америка. Това е нарастване средно с 67% спрямо вота през 2013г., като в държавите с най-многобройна българска диаспора ръстът спрямо 2013г. е в пъти – САЩ и Германия –3 пъти повече, Великобритания - 2,5 пъти, Гърция – ръст от 150% и т.н. Близко 80% от гласувалите бяха в секции извън дипломатическите и консулски представителства (ДКП). Утре, те и други десетки хиляди български граждани, които увлечени от тази динамика се пробуждат политически и се готвят да гласуват на предстоящите избори за президент наесен, ще бъдат физически лишени от конституционното им право на избор.

С промените в Изборния кодекс, гласуването ще бъде възможно единствено в 96-те дипломатически и консулски представителства, с които разполага България. Тяхното географско разпределение далеч не отговаря на географското разпределение на българските граждани извън страната. От една страна 8 ДКП в Африка за около 20 000 български граждани. От друга само 1 във Великобритания, 3 в Германия, 3 в САЩ за общо над 400 000 български граждани.

И без да се изтъкват аргументи за огромните географски разстояния в тези държави или за физическата невъзможност дори само избирателите намиращи се в районите с ДКП да гласуват (как близо 10 000 гласували в Голям Лондон на избори 2014г. биха могли да гласуват само в посолството?), очевидно е, че предстои драстично отнемане на избирателни права.

За мащабите на тази предизвестена изборна катастрофа, истински политически Чернобил, може да си съставите мнение с помощта на картата на премахнатите изборни секции, която прилагаме.

Уважаеми г-н Президент,

При действието на Конституцията на Република България гласуването извън страната при избори, провеждани на национално равнище, се е превърнало в традиция, целяща да осигури и на българските граждани извън страната упражняването на активното им избирателно право.

/из Решение № 4 на Конституционния съд по конституционно дело № 4 от 2011./

Толкова повече тяхната промяна на тъмно, без обществен дебат в своеобразна блиц-криг акция, е недопустима. А чисто формално е и в нарушение на духа и буквата на Закона за нормативните актове.

Тъкмо общественият дебат доведе преди по-малко от две години до приемането на „Национална стратегия за българските граждани и историческите български общности извън страната“. В тази национална стратегия се прокламира, че държавната политика ще работи за „приобщаване и включване на българските граждани пребиваващи зад граница - към държавния и общественно-политическия живот на България“. Скандалните поправки в Изборния кодекс обслужват тясно-партийни

интереси и са в противоречие с националния интерес и приоритети на българската държава.

За да се оправдае забраната за гласуване извън страната, по време на парламентарния дебат в петък бяха посочени неверни и откровено манипулационни твърдения, относими към събития от преди 7 години и друго изборно законодателство

Истината относно протичането на изборния процес извън страната при условията на новия Изборен кодекс явно не е удобна за казване от някои политически сили и депутати, но фактите са упорити и те сочат една друга реалност.

На последните избори през 2014г., изборите зад граница протекоха при отлична организация и при спазване на разпоредбите на Изборния кодекс. За участие в работата на секционните избирателни комисии (СИК) извън страната от България бяха командировани 151 държавни служители на МВнР и още 237 от други администрации в Р България вкл. от администрацията на президентството. Освен тях, други 101 представители на българските задгранични мисии на работа в съответните държави са взели участие в СИК извън ДКП. Не е имало секция без представител на българската държава, не е имало нито един изборен протокол, който да не е бил написан, сканиран и изпратен незабавно след края на изборния ден по интернет до ЦИК в присъствието на представителя на държавата.

На избори 2014г. над 1000 гласували в една секция има само в 6 от общо 428 секции. Две от тях са в Генералното консулство в Мюнхен и в Атина, където изборният процес протича пред очите на българските дипломати там! Впрочем, на Избори 2013г. в посолството ни в Лондон гласуваха в една секция над 2000 избиратели. Видно е, че голям брой гласували в една секция е възможно и само по себе си това не може да е доказателство за фалшификации.

В опит да се оправдае дискриминационната поправка на ИК, беше изтъкнато, че като компенсация правителството щяло да ускори въвеждането на електронното дистанционно гласуване, като експериментално такава щяло да бъде проведено още на изборите за президент и вицепрезидент тази есен. Това не е решение на проблема. Първо, експериментален вот означава, че резултатите няма да се зачитат, второ, несъстоятелно е да се смята, че такава сериозна и отговорна задача би могла да се изпълни в този кратък срок. Напротив, едно прибързано и непохватно въвеждане на е-вот е най-сигурният начин той да бъде окончателно компрометиран и това да стане претекст за затварянето на темата завинаги. Нека посочим и че електронното дистанционно гласуване е само допълнение към вота във физическите секции, а не ги замества.

Няма да са решение и евентуални полвинчати и конюнктурни добавки в преходни и заключителни разпоредби на Изборния кодекс, за каквито в момента се дават сигнали в общественото пространство.

В своята работа миналата седмица, депутатите допуснаха в Изборния кодекс да остане и друг дискриминационен елемент, създаващ неравносечно изборно право за избирателите в страната и зад граница, като отхвърлиха предложението за създаване на обособен пълноценен избирателен район извън страната.

При действащата би-пропорционална избирателна система, закрепена в кодекса, отсъствието на такъв район за избирателите извън страната, в който да могат да се регистрират кандидатски листи и независими кандидати, създава два проблема. Първо, нарушено е активното избирателно право на избирателите извън страната, защото, за разлика от избирателите в страната, те не могат да гласуват за конкретна кандидатска

листа, а само за партия, не могат да гласуват преференциално, нито за независими кандидати. Второ, преливайки гласовете от чужбина, които генерират безимени депутатски мандати, в районите в страната, където те се персонифицират (определят се имената на конкретните кандидати, които да станат депутати), се изкривява пропорционалността на вота в съответния район в страната и по този начин фактически се подменя вота на избирателите. Така в парламента влизат депутати избрани с по няколко стотин гласа (на избори 2013г. кандидат от Видин влезе в парламента с 474 гласа, а на избори 2014г. кандидат от Кюстендил стана депутат с 864 гласа). Освен че се нарушава доверието в изборния процес и избирателите се демотивират, тази ситуация на неравна тежест на мандатите нарушава съществено стандартите, утвърдени в Кодекса за добрите изборни практики и е неколкократно критикувана в докладите на мисиите наблюдатели на ОССЕ и ПАСЕ и на Венецианската комисия. Впрочем, предложение прието в комисия и отхвърлено в зала, за определяне на 4 мандата за МИР чужбина не отговаряше на тези изисквания, тъй като избирателната активност извън страната на последните три парламентарни вота – 2009г., 2013г. и 2014г. съответства на 8-10 мандата

Обособени избирателни райони за гласуващите извън страната има в редица страни като Франция, Италия, Португалия, но и Хърватска, Румъния и Македония и др. Лекотата, с която бяха заличени секциите извън ДКП е тъжна илюстрация колко необходим е такъв избирателен район.

Ако имаше депутати, избрани от МИР чужбина, които ефективно да представляват и защитават в парламента интересите на българските граждани извън страната, едва ли щеше да се стигне до този брутален акт срещу конституционните права на над 1 млн. избиратели.

Уважаеми господин Президент,

Ваше морално и конституционно призвание е да поставяте националния интерес над дребните политически сметки.

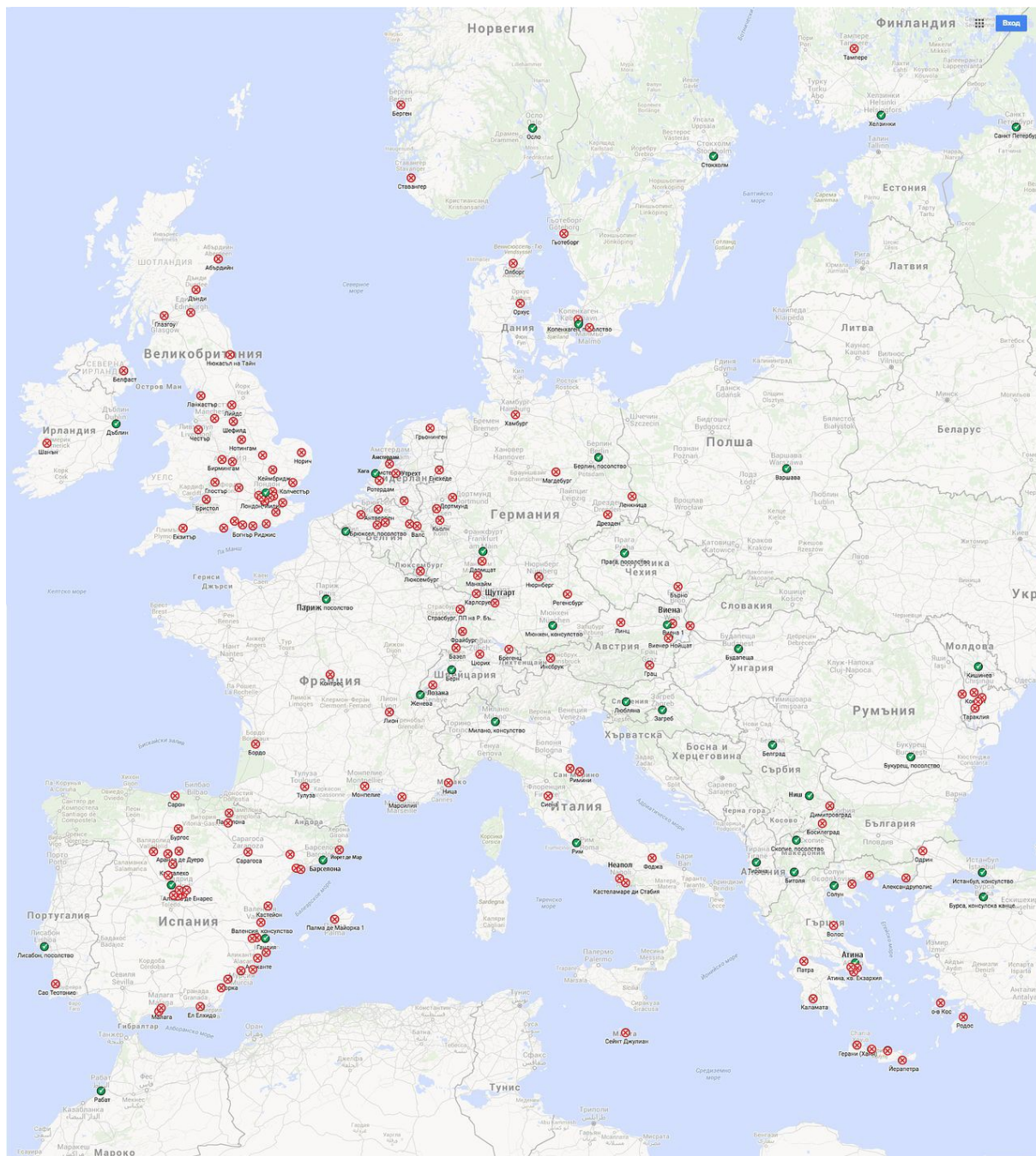
Отправляме молба към Вас за президентско вето върху промените в Изборния кодекс във връзка с посочените нарушения на конституционното право на вот на българските граждани, живеещи извън страната.

За Временни Обществени съвети на българите в чужбина www.globalbulgaria.org

Любомир Гаврилов, Франция
Стефан Манов, Франция
Димитър Иванов, Швейцария
Красимир Гаджоков, Канада
Тася Тасова, Австралия
Десислава Христова, Великобритания
Нели Олова, Великобритания
Ганка Чивчибашиева, Германия
Камелия Трибулен, Франция
Борис Танушев, Франция
Андрей Ненов, САЩ

Карта на изборните секции на избори 2014г.

В червено са посочени секциите, които отпадат при новите правила в Изборния кодекс.

Източник : www.glasuvam.org